

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

ВИЗНАЧНІ ДАТИ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Рік 2012 для вітчизняного перекладознавства особливий – це ювілей відразу двох професорів, академіків АН ВШ України, чия творча діяльність є вирішальною для становлення цього напрямку науки в Україні – В.І. Карабана та О.І. Чередниченка.

В'ячеслав Іванович Карабан, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВШ України. Випускник (1971) перекладацького відділення Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (тоді ХДУ ім. О.М. Горького) після роботи військовим перекладачем вступає до аспірантури Київського державного (зараз національного) університету імені Тараса Шевченка, а всього за десять років вже очолює кафедру англійської мови гуманітарних факультетів КДУ, ще за два – кафедру комунікації та лінгвоукраїнознавства, а згодом – на довгі й щасливі п'ятнадцять років – очолює створену ним першу в Україні кафедру теорії та практики перекладу з англійської мови, на якій зараз плідно працює як професор, користуючись любов'ю та повагою колег по всій Україні.

Спираючись на вражаючий діапазон наукових інтересів (від перекладознавства та теорії мови, лінгвістичної прагматики, контрастивної лінгвістики, етнолінгвістики, лексикографії до історії перебування готів на території України), він щедро ділиться знаннями із студентами, аспірантами та докторантами. Його творчий доробок становить першу в Україні серію підручників з теорії та практики перекладу для ВНЗ, кілька словників та монографію – одну з перших у галузі лінгвопрагматики в Україні; він перекладач трьох наукових монографій з української мови англійською мовою. Ним підготовлені 2 докторські та 25 кандидатських дисертацій.

В.І. Карабан не цурається й громадської роботи. Він член двох спеціалізованих вчених рад у КНУ імені Тараса Шевченка (заступник голови

в одній з них), заступник голови Науково-методичної ради з іноземної філології Науково-методичного центру при Міністерстві освіти та науки, молоді і спорту України, член Експертних рад з мовознавства ВАК України і з гуманітарних та суспільних наук ДАК України, член Вченої ради Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка, член Європейського лінгвістичного товариства, член редколегій кількох наукових видань – ось далеко не повний перелік сфер його діяльності, у кожній з яких яскраво виявляється масштабність його лінгвістичних пошуків, талант організатора, наукова принциповість, унікальні людські якості.

Олександр Іванович Чередниченко, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВШ України. Випускник (1971) перекладацького відділення та аспірантури (1975) Київського державного (зараз національного) університету імені Тараса Шевченка всього за чотири роки потім вже очолив кафедру теорії і практики перекладу з романських мов. У 1977–1980 рр. та 1992–2001 рр. – декан факультету іноземної філології КНУ імені Тараса Шевченка, з 1979 р. – завідувач кафедри теорії і практики перекладу (пізніше – теорії і практики перекладу з романських мов імені М. Зерова), що дає взірць організації філологічної та перекладацької освіти і науки в Україні.

Багатогранний учений – мовознавець, романіст, перекладознавець – О.І. Чередниченко створив школу соціолінгвістики та перекладу; розробив теорію варіювання літературних мов, істотно доповнив теорію мовних контактів та перекладу. Він автор 10 монографій та 10 підручників для ВНЗ.

У 1993–2006 рр. – голова спеціалізованої вченої ради для захисту докторських дисертацій при КНУ імені Тараса Шевченка, що першою із країн колишнього СРСР стала готувати кадри вищої кваліфікації із нової спеціальності 10.02.16 – перекладознавство. Підготував 2 докторів та 18 кандидатів наук.

Відповідальний редактор “Вісника КНУ імені Тараса Шевченка” (Серія “Іноземна філологія”), наукової збірки “Мовні і концептуальні картини світу”, член редколегії журналу НАН України “Мовознавство”.

О.І. Чередниченко плідно працює у сфері міжнародних контактів: у 1994–2001 рр. він – український координатор двох міжнародних освітніх проектів за програмою Темпус-Тасіс

у галузі викладання іноземних мов та перекладу. Виступав з лекціями та доповідями в університетах Іспанії, Італії, Німеччини, Франції, США, Японії та інших країн.

Загально відомий внесок О.І. Чередниченка у громадське життя: він академік-секретар відділення філології, мистецтвознавства та масової комунікації з 2004 р., віце-президент АН ВШ України (2004–2010), беззаперечний авторитет та глибока людяність якого дозволили об’єднати науковців усіх регіонів країни.

О.І. Чередниченко – Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат премії КНУ імені Тараса Шевченка (1995) та Нагороди Ярослава Мудрого АН ВШ України. Кавалер французького ордена “Академічних пальм” та ордена “Зірки італійської солідарності”.

**МНОГАЯ ЛІТА,
ОСОБИСТОГО ЩАСТЯ І ТВОРЧИХ ЗВЕРШЕНЬ
ОБОМ ЮВІЛЯРАМ!**

*Леонід Черноватий, докт. пед. наук, професор, академік АН ВШ України,
професор кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*

*І.С. Шевченко, докт. філол. наук, професор, академік АН ВШ України,
завідувач кафедри ділової іноземної мови та перекладу
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*